

Telegraful Român

Organ național-bise

Onor. Red. a revistei «Transilvania»
Sibiu
(Str. Șaguna 8)

Abonamentul

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiilor

un șir pețit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Cultul pentru înaintași...

E zi frumoasă de Duminecă. Cer senin și aer cald. Miresmele florilor și aurul lanurilor ne spun și ele că e ziua Domnului.

Sântem patru preoți în sf. biserică din sat. În fața noastră stau peste două sute de credincioși. Voim să căutăm cele mai potrivite și convingătoare cuvinte în traistele învățaturii noastre, ca să-i facem să înțeleagă bine, că ei trebuie să fie aceea ce au fost zeci de generații înaintea lor: români buni și creștini ortodocși.

Este titlu de glorie, pentru noi preoțimea, a încopcia viața credincioșilor din prezent cu viața înaintașilor dispăruți.

Când dăm ascultătorilor ceea ce este mai prețios în sufletele noastre, ne fură gândul că ținta care ne-am pus-o, numai atunci o putem ajunge, când alături străduințelor altruștilor și a mucenicilor *lucreează și sufletul fiecărui ascultător.*

E frumoasă și apretabilă năzuința celor puțini să lumineze pe cei mulți. Dar tot așa de frumoasă și apretabilă este datoria fiecărui român și creștin de *a-si căuta însuși drumul ce duce la mântuire.* Trebuie să existe un minimum de încordare sufletească în fiecare dintre noi de a se ri-

dica peste trebuințele materiale ale vieții și de a simți că de fapt face parte din truchiul mare al neamului care își are sufletul său format de veacuri.

Când știi că moșul și strămoșul s'a botezat, s'a cununat și a trăit prin această biserică, trebuie să aduci de acasă cu tine un firicel de dragosre, un fior de răspundere, ca să înțelegi pe cei ce îți vorbesc de credință și de viața strămoșilor.

De câteori se pomenește indiferentismul oamenilor de azi, față de biserică, fără voie ne gândim la înaintași lor de ieri și alaltăieri, fericiți și mulțumiți în biserică și în credința lor moștenită de veacuri.

Adevărat, civilizația și cultura merge înainte, și noi trebuie să le dăm contribuția; — dar, ce folos de «cultură», care te înstrăinează de sufletul și de tradiția de viață a poporului tău?

Mii de firicele te leagă de marele suflet al neamului, și dacă tu, în fiecare zi, dripești cu nepăsare un firicel de acesta, trebuie să ai curajul să primești și numele de *străin* în fața strămoșilor tăi.

Cunoaștem români, cari și-au călcat pe conștiință cu ușurătate, și au primit credințe nouă cu titluri pompoase; dar ori cum s'ar

numi acești români, ei sânt în realitate *străini* de înaintași lor.

Indiferent ce te-a rupt de biserică: banul, cultura, poziția... tu nu mai ai punctul comun care să te lege de felul de cugetare și simțire al neamului tău.

Pe lumea aceasta, înstrăinarea ta se va fi răspândind cu bună-tăți; — dar, vine ceasul când se zdrobesc credințele deșarte, și te pogori în mormânt ca un exilat al strămoșilor tăi, alături de care vrei să-ți dormi somnul de veci. Te vor putea ierta pe tine, pe străinul, care te-ai desfăcut de dânsii?...

Ne întoarcem earăș în cuprinsul bisericii dela sat, de unde am pornit.

Gândul nostru, al celor patru preoți cari ne-am cheltuit un val din energie, ne fuge la bolnavii pe cari trebuie să-i cercetăm, — și nu i-am putut cerceta din cauza celor sănătoși, cari au și ei datoria morală să-și caute drumul la viața și credința strămoșilor.

Inimile noastre sânt cam întristate, că ne-am depărtat fără să fi putut să înseninăm puțin fruntea celor mârniți cu adevărat suferinzi, din cauza celor sceptici pe urma prea multelor bucurii pământești...

Ce bine i-ar fi căzut cutărui copilăș bolnav, dacă ne-am fi

ivit la căpătâiul lui și ne-am fi rugat pentru însănătoșirea lui!...

Dar înstrăinații cu voia de sufletul neamului de multeori ne răpesc comoara scumpă, timpul...

Lozinca e clară pentru viitor: Cei puțini adunați-vă și ultima sfărîmătură de putere sufletească, și o duceți în larg; ear voi, cei mulți, nu stați pasivi, ci din puterile proprii vă ridicați acolo unde vă cheamă datoria de oameni creștini.

De aici va țâșni izvorul mântuirii: din încrucișarea muncii celor puțini, cu încordarea sufletească a celor mulți, de a ne întâlni la punctul de lumină, în care au trăit și au murit strămoșii noștri trudiți și cucernici.

Prot. Dr. Ștefan Cloroianu.

Școalele secundare confesionale. Parlamentul a votat și proiectul de lege privitor la raporturile dintre școalele secundare confesionale române din Brașov, Blaj, Beiuș și Brad și ministerul instrucțiunii. Ministrul instrucțiunii, dl N. Costăchescu, a arătat, în expunerea sa de motive, cât de înțelepțește au fost conduse aceste școale de marii noștri arhieriei, și cum din părțile ardeleni au trecut peste munți apostolii înainte mergători ai școlii din Regatul român. Din aseste motive guvernele României între-

FOIȘOARA

Societăți religioase de femei

Preoțimea, factor dator și chemat a face educația, în spiritul moralei creștine, a masselor, în fața decăderii morale de azi cercetează și aplică mijloace de îmbunătățire.

Vedem înființându-se în unele părți, societăți — sub conducerea preoțimii — cu scopul de a îndrepta stările morale puțin îmbucurătoare ale sateilor.

La această muncă sânt chemați nu numai bărbații, ci și *femele*. Ele sânt, în de obște, mai dornice de opere de binefacere. E prin urmare cu folos să fie constituite în *reuniuni*, spre a întări opera de reîntoarcere a societății la creștinism.

Societatea femeilor ortodoxe, sub conducere desinteresată și înfe-

leaptă, s'a dovedit instituție de nespun folos.

Pentru ca și femeile de la sate, — cele mai multe soții de plugari cu puțină pregătire școlară, — să poată fi adunate în reuniuni, trebuie întâi, prin conferențe earna în Dumineci de după amiază, pregătite și lămurite.

Li se arată ce pot face ele ca mame și soții creștine.

Programul conferențelor lămuritoare va fi predat treptat, în Duminecile de earnă, în 2—3 conferențe. După ce se va fi dezvoltat interes în lumea femeilor pentru reuniuni, se va trece la înființarea și organizarea lor.

Un lucru cred că trebuie înlăturat dela început: *taxele* de membre, — această sperietoare ar îngreună înjghebarea reuniunilor plănuite. Se vor căuta alte căi pentru partea financiară.

Terenul de muncă al reuniunilor femeiești este vast și felurit. Voi

indica aici, în câteva linii, asupra lucrurilor, ce reuniunile de femei le-ar putea săvârși la sate:

1. *Ajutorarea lăuzelor.* Femeea lăuză și săracă, neputându-se ridica din pat, mai de mult eră ajutorată ducându-i-se «plocon» de prietenele ei din sat. Acest obicei creștinesc dispăre. Se ajutorează și cercetează doar cele mai bogate și rudeniile. Dar ce să facă biata femeie fără rudinii și săracă? Nimenea nu o îngrijește și mizeria neagră amenință adese viața bolnavei și a copilășului.

În asemenea caz delegata reuniunii de femei s'ar ivi în casa bolnavei ca prietenă sinceră ce ajută, încurajând pe toți din casă cu vorbe de soră. Efectul va fi desigur nespun de edificator.

2. *Ajutorarea pruncilor sugători,* e alt teren de muncă creștină săvârșită de femeile organizate în asociații. uncii mici de multe ori se prăp-

desc cu zile. O femeie din reuniune, cu necesarele studii, ar salvă ușor viața noului născut îngrijindu-se de alăptarea lui igienică.

3. *Ajutoare la școalele froebeliane.* Asociațiile femeiești pot ajuta cu succes educația în școalele froebeliane, cercetându-le și împărțind micilor școlari daruri, și vorbe bune și dezvoltând în cei mici simțul de nobilă emulație.

4. *Îngrijirea școlartilor și uceniceilor* prin cumpărări la ocazii: hăinuțe, daruri celor săraci și silitori, sau la ameazi oferindu-le o mâncare caldă, necesară dezvoltării lor.

5. *Ajutor și sfat în familie.* Multe familii sânt tulburate adese de certe și amenințate să se desfacă nenorocindu-și copiii. Reuniunea femeilor poate da ajutor în acest caz încercând potolirea patimei și restabilind viața casnică normală.

6. *Azil de bătrâni.* Numeroși

gite — spune dl ministru — au fost preocupate de păstrarea pentru totdeauna a acestor școli și a spiritului în care vibrau. Stabilindu-se, prin lege, raportul dintre autoritățile profesionale, proprietățile școlilor, și dintre stat, precum și regimul școlar, s'a consfințit prin parlament, aproape în întregime, o stare de fapt existentă.

Excursie culturală

— Ateneul dela Iași în Sibiu —

Ateneul popular Tătărași din Iași organizează, de mai mulți ani, în fiecare vară, excursie culturală, cu fruntași ai bisericii și școlii din Basarabia și Bucovina, în centrele mai însemnate ale patriei întregite.

Totdeauna participă, la asemenea ocazii, numeroși săteni basarabeni și bucovneni, ca, împreună cu intelectualii cari îi conduc, să cunoască din nemijlocită apropiere frumusețile țării, cultura și puterea de muncă a neamului, statornicind astfel strânse legături sufletești între frații din toate unghiurile pământului locuit de români.

S'a și observat, că cei mai mulți excursioniști, înapoiți în satele lor, s'au dovedit a fi însuflețiți apărători ai naționalismului și ai unei sănătoase propagande culturale creștinești.

Excursioniștii din anul acesta, 150 români basarabeni, șefi de căminuri culturale, prim-procurorul din Chișinău, și alți fruntași, împreună cu corul Tătărașilor, pornind dela Iași la Suceava, Putna și Ruginoasa, ca să se închine în fața mormintelor marelui Ștefan al Moldovei și Cuza Vodă, au scoborât, pe la Roman, până pe valea Prahovei și au trecut în Ardeal, cercetând, înconjurați de bună și voioasă primire, locuri de glorie și suferințe ale trecutului acestei țări.

Sibiul și-a manifestat, în largă măsură, duhul de ospitali-

tate, și a primit cu sincer și neobișnuit entuziasm pe frații sosiți din depărtări.

Din Ardeal, pe valea Oltului, s'au îndreptat spre Curtea de Argeș, la strălucita biserică a mormintelor voevodale; de acolo, prin București, spre Măreștii glorioși...

Eată un pelerinaj cu bun și adevărat rost în opera de unificare sufletească și educație creștinească și națională a unui neam ajuns liber și stăpân pe soarta sa!

Meritul revine, în cea mai mare parte conducătorilor inițiatori ai vrednicului ateneu dela Iași, în frunte cu bunul și neobositul român, dl *Ifrim*.

Muncească și mai departe în acest apostolat, cu aceeași stăruință și în același spirit!

În seara zilei de 29 Iulie s'a ținut *Șezătoarea artistică culturală*, în marea sală dela Thalia.

Producțiunea s'a desfășurat în mijlocul unei entuziaste și numeroase asistențe. Coriste și coriști, în frumosul port țărănesc, au cântat sub dirigența dlui *V. Popovici*, doine și hore, vi-foros aplaudate de întregul public. Profesorul universitar dela Iași, dl *George Brătianu*, și-a rostit conferința cu multe și prețioase amănunte din războiul desrobirii noastre.

Tenorul liric, dl *G. Ștefanovici*, ne-a încântat prin felul său d'a interpreta cântecele din popor: lumea nu se mai sătura ascultându-l și cerea stăruitor să mai cânte alte și alte mândre doine: nici nu s'au executat, decât numai bucăți românești.

Dna și dl *Profir*, au recitat, cu măiestrie de artiști, versuri din Alexandri și alți poeți. Din flaut ne-a delectat, în mod vrednic de laudă, dl *Tudor Vasile*.

Înainte de încheierea șezătoarei, prin accentele suguitoare ale imnului *Deșteaptă-te române*, unul dintre excursioniști, dl *Lungulescu*, a preamărit, în cuvinte avântate și adânc simțite, Ardealul și pe Ardeleni.

Citiți și răspândiți ziarul Telegraful Român

săraci bătrâni și bătrâne, fără urmași, sânt o mare sarcină. Reuniunea, înființând un azil pentru ei, li-ar face viața mai puțin amară și i-ar face părtași de câteva zile senine.

7. *Orfelnate*, s'au înființat câteva după război, dar mai sânt mulți orfani cari prin sprijinul reuniunii femeilor ar putea fi plasați în institute, unde li s'ar da creștere creștinească și ocupație cinstită.

8. *Pentru alți saraci neputincioși*. Societățile de femei, ajutând cu cele trebuincioase, haine, și mâncare cel puțin la sărbători, va apărea ca un inger salvator al oropsiților.

9. *Infrumșetarea bisericii*. Unele din sf. locașuri nu sânt destul de îngrijite, altele sânt lipsite de cele prescrise de rital nostru. Infrumșetarea lor și prevederea lor cu utilitățile și icoane, curățirea, spălarea și spoitul lor, fac grija reuniunilor de femei.

10. *Pelerinaje*. Pentru a ține vie religiozitatea în femei și spre a desvolta nobilă emulație cu alte femei în lucrări creștinești, e bine ca reuniunea să organizeze câte o călătorie la o mănăstire, la o biserică mai mare din apropiere, spre a vedea lucruri prețioase, care să le desvolte simțul estetic și religios. Unde sânt mănăstiri, e bine să se facă pelerinaje acolo, azistând la serviciul și cercetând interiorul mănăstirii și așezămintele ei.

11. *Petreseri creștinești*. Reuniunile supraveghează jocurile tinerilor și, cu societatea lor, dă producții teatrale, alegând piese, cântări și jocuri cu caracter înălțător.

12. *Să privegheze asupra mormintelor*. Reuniunile de femei din parohii vor controla purtarea femeilor. În șezători se vor introduce cântări frumoase, povestiri cu caracter educativ și alte asemenea.

Moartea doamnei Clara Maniu

Dareroasa știre a morții venerabilei mairone, care a fost Olara Maniu, mama dlui prim-ministru Iuliu Maniu, și sora fostului memorandumist Iuliu Corolana, a mișcat profund inimile simțitoare în toate părțile intelectuale și țărănești ale Ardealului.

Doamna Clara Maniu, ca și regretata Emilia Rațiu, avuse rol însemnat pe vremea asupririlor îndurate dela stăpânirile dispărute. Femeile ardeleni, la îndemnul și sub conducerea ei, au desvoltat o lucrare națională și culturală, care a pregătit Ardealul pentru ziua mare a desrobirii ce trebuia să sosească. În 1919 Clara Maniu, o fost arestată și, cu alți ostatici, dusă la Budapesta, unde a ramas arestată 6 luni.

Marea româncă se stânge în 29 Iulie 1929, în vârstă de 87 de ani, când visul ei și al întregului neam românesc s'a împlinit și când dreptatea a triumfat.

Rămășițele pământești ale defunctei s'au dat pământului în 31 Iulie la Bădăcini, cu pompă cuvenită și în mijlocul unei asistențe enorme de oameni îndurerăți.

Ne asociăm și noi la marea durere a dlui prim-ministru și-l exprimăm adânci regrete pentru pierderea iubitei sale mame și a ilustrii matroane române. Vesnică și binecuvântată să i fie amintirea!

Mănăstirile din Moldova

— În desbaterile parlamentului —

Dl deputat *Dr. N. Lupu*, a adresat, în ședința camerei dela 25 Iulie 1929, dlui ministru al cultelor și artelor o comunicare cu privire la starea mănăstirilor din Moldova:

Între greșelile pe care le-am săvârșit în efortul pripit către civilizație și adaptare la condițiile vieții moderne — spune fostul ministru al muncii — desigur că una din cele mai mari a fost ruperea bruscă cu acel trecut care închidea în sine nu numai stări ce se cuveneau în dreptate, ci și neprețuite comori de artă.

D-sa vede o consecință a acestei concepții, în exproprierea totală a mănăstirilor de întreg avutul lor. Grija acestor nuclee de cultură și de pă-

strare a întregului tezaur sufletească al trecutului; grija acestor mausolee ale voievozilor și cărturarilor din veacurile apuse a rămas în seama statului.

Vorbitorul semnalează două fapte: Biserica centrală a mănăstirii *Neamțu*, cel mai vestit centru de cultură în tot orientul ortodox, timp de peste 5 veacuri — una din capodoperele bisericilor ridicate de Ștefan — este ruinată și expusă la dărâmare; de către comisia monumentelor istorice, de cincini ani, sub pretextul sau cu intenția de a o repara, s'a dat jos toată tenciuiala care proteja zidurile. De atunci încolo, la fiecare doi ani se ține o licitație, se ridică schele care putrezesc, pentruca apoi să se ridice altele, iar vântul și ploaia își fac ioc printre pietrele și cărămizile zidirii, macină și dărâmă locașul în care zace mitropolitul Teoctist, înțeleptul sfătuitor al lui Ștefan cel Mare și în care sânt păstrate icoane, picturi și odăjdii de mare preț. Guvernul este dator să găsească oricum suma nelsemnată pe care o necesită reparația bisericii și să ducă lucrările la sfârșit, înainte ca o nouă iarnă să lovească zidurile neproteguate.

La mănăstirea *Bistrița*, din sus de Peatra Neamț, se află mormântul unuia dintre cei mai iubiți și mai mari domni ai bătrânei Moldove, Alexandru cel Bun. Este o rușine națională modul în care este întreținut acest mormânt. Biserica însăși, ale cărei clopote de argint și de bronz dau același sunet ca și pe vremea voevodului, fiind dela el rămase, se ruinează și se dărâmă. În despărțirea în care este mormântul lui Alexandru și al domniței Ana, fca lui Mircea cel Bătrân, cu icoana sfintei Ana, — un obiect de mare artă trimisă de un paleolog al Bizanțului, — în această despărțitură sânt grămădite dulapuri boite cu sineală albastră și alte ustensile, ear în jurul mormântului istoric nici un grilaj și nici o inscripție care să arate cercetătorului că cei ce zace acolo, este unul din ctitorii Moldovei vechi.

Gândiți-vă cu câtă grije și cu câtă pietate își păstrează alte neamuri tezaurele lor de artă și faceți să înceteze această rușine, luând măsurile necesare pentru a repara biserică și a da mormântului tot fastul ce i se cuvine.

Dl prof. *N. Iorga*, spune că se realizează la cele arătate de dl Lupu:

Comisiunea monumentelor istorice nu are la dispoziție nici sumele necesare, nici personalul necesar pentru repararea acestor mănăstiri, care sânt o prețioasă mostenire de tezaure istorice.

țiele femești pot lucra la sate întru moralizarea femeilor, și întru ajutarea celor lipsiți.

Pentru adunarea de fonduri, absolut necesare, trebuie aranjate petreceri, coruri, ateliere de lucru manual, colecte etc.

Reuniunile de femei funcționează cu greutate mari; activitatea lor e nulă fără concursul continuu al preotului sau învățătorului, cari cu soțiile lor trebuie să și facă țintă ideală: ridicarea morală și culturală a femeilor.

Cele dintâi puncte spre care trebuie așintită privirea reuniunilor, sânt îngrijirea bisericii, prevederea cu cele trebuincioase cultului; spre acest scop să se îndemne la contribuții în natură, care prefăcute în bani, dau sume uneori destul de mari.

După fiecare contribuție să se procure ceva necesar, spre a vedea ce s'a făcut cu banii lor.

13. *Ținerea obiceiurilor la sărbători, pomeni*. Reuniunea de femei se va îngriji ca obiceiurile bune, împreunate cu sărbătorile mari, Crăciun, Paști, Rusalii, Florii etc. să se păstreze, deasemenea obiceiurile la morți stăruind pentru eliminarea pomenilor dese și costisitoare.

14. *Portul* Sătenene vor fi îndemnate să se ocupe cu cusătura în timp liber lucrând cele trebuincioase pentru îmbrăcăminte familia și păstrarea portului.

15. *Școale de menaj*. În timp de eamnă se ține școală de menaj, aducând o bucătăreasă bună care să instrueze pe femei cum din bucate simple se poate face mâncare bună și de ajuns. Această chestiune azi, — când munca agricolă a luat mare desvoltare, — e de mare importanță. Prin bun menaj s'ar reduce alcoolismul la sate. —

Am arătat căile pe care asocia-

Pelerinajele la sfânta Mănăstire Bódrog

În anul acesta se încep cu praznicul *Schimbării la față* (6 August). Vor veni la această dată credincioșii din Timișoara, cu întreg Banatul și valea Mureșului.

La *Adormirea Născătoarei de Dumnezeu* (15 August) vor veni cei din Crișana, împreună cu cei din celelalte părți ale eparhiei.

Ear la *Tăierea capului sfântului Ioan* (29 August) și la *Năsterea Născătoarei de Dumnezeu* (8 Septembrie) vor veni grupurile de ori unde, care au rămas dela cele două mari pelerinaje.

Modificarea aceasta se face pe urma experiențelor din acest an și din anul trecut, fiindcă grija lucrului de câmp stânginește plecarea liniștită de acasă, la sărbătorile de vară.

Programul misiunilor religioase cu prilejul pelerinajelor este următorul:

Ziua I: dela amiază începând, primirea grupurilor de pelerini. Conducătorii grupurilor, la întâmplare, vor spune din ce comune bisericesti sânt cei pe cari li aduc, numărul pelerinilor: bărbați, femei, tineri și fete, ca și al intelectualilor cari li însoțesc; scoțând la iveală eventuale dorințe osebite, pe care le ar avea. După bineventura egumenului, urmează înconjurarea și intrarea în biserică. Statistica pelerinilor se prezintă și în scris, fără arătarea cu numele, numai în cazul celor cari aduc vre un dar sf. Mănăstiri, pentru a fi trecuți în pomelnicul de peste an.

Vecernia zilei și cuvântarea de introducere a misiunilor — păcatul și pocăința.

Molitva și pregătirea pentru mărturisire, care se va repeta ori de câteori se vor prezenta grupuri noi.

Pavecernița cu alocuția despre grija de mântuirea sufletului.

Mezonoptica cu îndemnul: «Priveghiați și vă rugați».

Ziua II: Utrenia și cuvânt despre credință ca putere de viață.

Sfânta liturghie pentru cuminecarea celor pregătiți, predică: Cuminecarea vrednică.

«Dramul Crucii» cu oprire și scurte meditații la fiecare popas, în fața troitelor, ridicate în grădina sfintei Mănăstiri.

Slujba sfântului Maslu, cuvânt despre sfintele Taine, ca mijloace ale mântuirii.

Până când femeile nu sânt pe deplin lămurite, și până când nu se însuflețesc ele pentru înființarea reuniunii de femei, reuniunea aceea nu va fi sprijinită. — Nădăjdum că femeile, auzind sfatul conferințelor, se vor înviora la suflet și simțind zi de zi pagubele ce le fac în casa lor și în satul lor diferitele păcate în traiul oamenilor, se vor reculege și ca Maria din Evanghelie vor alege partea cea bună. Asociindu-se în reuniuni și lucrând fiecare din răspuțeri, instituția are să devie mare binefacere în orice parohie. Pr. Dionisie Bucur.

Vecernia zilei și cuvântarea despre viața veșnică: Cerul și iadul.

Litia și privegherea praznicului, cu ieșire la paraclis și cuvântare despre primejdia patimei de a bea. În legătură cu acțiunea de combatere a alcoolismului, din acest an, la sfânta Mănăstire s'a înființat asociația «Trezvia», care urmărește înfrânarea dela orice beutură tare. Membrii, bărbați și femei, dela 18 ani în sus, se leagă să nu mai bea rachiu, nici țuică și nici un fel de beutură tare, ca să nu se amețească, dacă nu se pot lega să fie cu totul abștinenți. Se pot înscrie și membrii din «Oastea Domnului». Și tuturor sfânta Mănăstire le vine într'ajutor cu puterea rugăciunilor în toate zilele, ca să-i întărească în propusul lor, să li se dăruiască dela Dumnezeu cele de trebuință unei vieți tihnite și să dobândească mântuirea în viața cea veșnică.

Ziua praznicului: În biserică, de dimineață, Utrenia și sfânta Liturghie pentru împărțirea pelerinilor; cuvânt despre prezența reală a Domnului Isus Hristos în sfânta Cuminecătură.

În curtea sfintei Mănăstiri slujba sfântului Maslu.

La paraclis, sfânta liturghie solemnă, cu predică despre sfințenia praznicului și datoria de a respecta sărbătorile.

Incheerea misiunilor, cu îndemnul la îndreptarea vieții.

La misiuni vor da mână de ajutor părintele misionar eparhial și preoții misionari din protopopiate ca și duhovnici tractuali, după cum vor fi orânduși de P. S. Episcop Grigorie.

Cucernicii părinți ai satelor sânt rugați a împărțiși aceste orientări credincioșilor, punându-le în vedere, că împrejurările și lipsa mijloacelor materiale nu ne-au îngăduit încă să putem clădi un mare paraclis — pavilion pentru slujbă și ocrotire de vreme rez. Se vor îngrijii deci de cele necesare pentru a nu fi expuși la umblarea timpului. Dar în aceeaș vreme îi vor îndemna să vină pregătiți cu obolul lor spre a ne sprijini, ca la primăvara viitoare, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu ofranda pelerinilor, să putem realiza și planul clădirii pavilionului atât de necesar cu prilejul pelerinajelor.

Arhim. P. Morușca egumen.

Congres la Arad

Dela asociația generală a clerului Român ortodox, secția generală, primim următoarele:

Prea cucernice părinte,

1. Am onoare a vă aduce la cunoștință că Sf. Sinod cu ordinul Nr. 643/929, ne-a aprobat ținerea celui al optulea Congres anual al Asociației la Arad pentru zilele de 15, 16 și 17 Septembrie a. c., cu următorul program:

1. Misionarismul în Biserica Ortodoxă română.

2. Diverse.

3. Ținerea a două conferințe publice:

a) Adevărata interpretare a Sf. Scripturi.

b) Puterea sfințitoare a Bisericii. Numele referenților se vor comunica la timp prin «Graiul Vremii».

Cum ținerea congresului nostru coincide aproape cu ținerea unui mare congres al bapștiștilor din lume, care

se ține tot la Arad în zilele de 14, 15 și 16 Septembrie a. c., dorim ca congresul nostru să fie o adevărată manifestare a preoșimii bisericii ortodoxe române. În consecință sânteti rugați a îndemna să ia parte în număr cât mai mare și să aibă o ținută care să impună respect și dușmanilor noștri.

Adeziunile se vor trimite până la 1 Septembrie la sediul Asociației în București, Bulevardul Carol 55.

2. Cu ocaziunea Congresului se vor discuta și modificările pe care ni le cere Tribunalul spre a deveni Asociația persoană juridică.

3. Conform art. 7 diu Statute vă rugăm a ne trimite cel puțin 10% din suma cotizațiilor încasate dela membri, sumă cu care și Asociația să facă față multiplelor ei cheltuieli.

4. Cu această ocaziune vă facem și un călduros apel ca să îndemnați pe preoții conduși de Pr. Cuc. Voastră să se aboneze la ziarul Asociației «Graiul Vremii», și să ne trimită ne-întârziat abonamentul, spre a face față cheltuielilor ce necesită întreținerea unui organ de apărare a intereselor preoșimii.

Vice-Președinte:

Econ. I. Popescu-Mălălești

secretar:

Econ. G. Croșu

AVIZ

Epuizându-se cartea «Prelegeri academice despre liturgica bisericii dreptcredincioase răsăritene» de Mitrofanovici Tarnavski, I. P. S. Sa Mitropolitul Nectarie al Bucovinei, fost profesor de teologie practică la facultatea de teologie din Cernăuți, văzând lipsa acestui op, a hotărât să o retipărească, revizuiuindu-o și adăugindu-o.

În curând va apărea în editura Consiliului eparhial noua ediție, tipărită pe hârtie velină, având peste 900 de pagini. Costul unui exemplar va fi de aproximativ 800 lei.

Ceice doresc să aibe această lucrare voluminoasă și temeinică, o pot comanda de pe acum Consiliului eparhial secția culturală din Cernăuți. Sibiu, la 24 Iulie 1929.

Consiliul arhiepiscopesc.

A apărut o broșură...

Cu titlul de «Răsplata fostului rector al Academiei teologice «Andriean» ort. române din Sibiu, Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit» a apărut, zilele acestea în Sibiu, o broșură de 72 pagini cu acte și documente adnotate de autorul ei, Păr. arhimandrit Roșca, din prilejul trecerii sale în binemeritată stare de pensionar al Arhiepiscopiei.

Din întreagă această broșură, în care autorul nu uită să se laude pe sine, rezultă clar și adevărat, că atât înaltul guvern, cât și Venerabila Adunare Eparhială au constatat următoarele:

Consiliul Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Sibiu a procedat, la această pensionare, în mod leal, legal, și cu toată condescendența.

Cetind însă expunerile Părintelui, fost rector al Academiei noastre teologice, ajungem la impresia, că bine meritata sa pensionare trebuia făcută cevaș mai demult... Atunci, poate, n'ar mai fi simțit trebuința de a se prezenta ca o figură «persecutată» de autoritățile noastre publice, bisericesti și civile.

Debuisse pridem.

Dela sate

— Mișcări culturale —

Ziua de 21 Iulie a. c. a fost prilej de bucurie și învățătură pentru poporul drept credincios din comuna *Annaș*, protopopiatul Sălștei. Iubitul și neobositul protopop pâr. Dr. D. Borcea, împreună cu unul dintre harnicii profesori dela Școala superioară de comerț din Sălște, dl N. Martin, în numele Aștrei au ținut conferințe și predică poporului din acest sat.

La ora 9 se celebrează sfânta Liturghie, săvârșită de pâr. protopop împreună cu parohul locului, I. Giurgiu. Biserica arhiplină de credincioși, cari în ce privește participarea la cultul divin, pot servi de model. La sfârșitul Liturghiei pâr. protopop rostește o prea frumoasă predică, luând ca idee cuvintele: «Mântuiește-mă Doamne că mă prăpădesc», din evanghelia zilei.

După aceasta dl profesor, N. Martin, vorbește despre educația tineretului pe terenul industriei și a comerțului. Face apel la părinții copiilor să-și trimită odraslele la școala de industrie și comerț, fiind unele dintre cele mai de viitor.

La ora 1 d. a. în sala școlii primare din loc masa de popor se întrunește să asculte conferința pâr. protopop despre — *Viața lui Isus și locurile sfinte*, — prelegere însoțită de proiecțiuni luminoase. Timp de 2 ore pâr. protopop ține încordată atențiunea ascultătorilor, dornici — pe lângă toată arșița verei — să adâncească asemenea învățături mântuitoare.

Ca încheiere preotul locului, în numele poporului, aduce călduroase mulțumiri conferențiarilor respânditori de lumină vie și mântuitoare.

S'au înscris 16 membri activi și 1 fondator cu 1000 lei, achitând toți imediat taxele. Coresp.

INFORMAȚIUNI

Inscripția pe mormântul Regelui Ferdinand I. Cu prilejul parastasului de doi ani, pe mormântul Regelui Ferdinand I a fost așezată, o lespede din marmoră dela Ruschița (Banat) cu următoare inscripție:

«Aici odihnește

robul lui Dumnezeu

Ferdinand I, Regele

României. Născut 24

August 1865 la Sigmaringen,

răposat 20 Iulie 1927,

la castelul Peișor.

Luând cărma țării

la 11 Octombrie 1914, a tras sabia

în 15 August 1916 pentru

desrobirea românilor

de peste vechile

hotare. Înfăptuind

întregirea neamului

și încoronându-se

în 15 Octombrie 1922 la Alba-

Iulia ca primul Rege al

tuturor românilor».

Nou stareț. Duminecă s'a făcut, la sf. mănăstire din Sinaia, instalarea arhimandritului *Serafim Georgescu* dela Bușteni, ca superior al acestei mănăstiri, în locul rămas vacant prin moartea arhimandritului Dionizie R. Simionescu. În acest scop a venit la Sinaia I. P. S. Sa Patriarhul Regent, Miron, care a dat binecuvântarea, zicând: Iți încredințez toiagul egumenesc și doresc să păstorești cu cinste.

Poșta redacției

Pr. N. R. în G. Binevoști a ne arătat preciz titlul cărții și numele autorului dela 1721.

Nr. 587/929. (100) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din **Feldioara**, protopopiatul ortodox român Avrig, se publică din nou concurs cu termenul de 30 zile, dela prima apariție în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.
2. Venitele stolari usitate în parohie.
3. Dreptul în pășunea comunei de 4 vite mari și 8 oi.
4. Cinci stânjini de lemne în pădurea comunei.
5. Casă închiriată de parohie.

Doritorii de a ocupa această parohie să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc în Avrig, (poșta Avrig, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminică sau sâmbătoare la biserică, spre a cânta eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 15 Iulie 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român al Avrigului în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Căndea
protopop.

Nr. 425/1929. (101) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Peștera**, în protopopiatul Bran, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregire dela stat, conform coalei B.
2. Venitele stolare uzitate în tract și aprobate de preavenerabilul consiliu arhiepiscopesc.

Ceice doresc a ocupa acest post sânt invitați a-și înainta cererile de concurs, însoțite de documentele prescise, subsemnatului oficiu protopopesc în **Sohodol-Bran**, și au voie a se prezenta în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc al Branului în înțelegere cu consiliul parohial.

Sohodol-Bran, 20 Iulie 1929.

George Babeș
adm. prot.

Nr. 8/929 par. (95) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Cenade**, protopopiatul Mercurea, — dela prima apariție în Telegraful Român, se publică concurs de 30 de zile.

Venitele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. Salarul dela Stat.

Eclejie 32 jugăre, din care 3 $\frac{1}{2}$ de luncă.

Lemne din pădurea bisericii.
Casă parohială și grajd.
Stola obișnuită.

Reflectanții la acest post să-și înainteze oficiului protopopesc cererile în ordine în termenul prescrist și să se prezinte în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

Cenade, în 22 Iunie 1929.

Văzut: Oficiul protopopesc

Avr. S. Păcurariu
protopop.

Nr. 144/1929. (104) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Măgura**, cu filia **Toplița**, protopopiatul Băița, se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Stola obișnuită.
3. În **matera Măgura**, dela circa 86 familii, câte una ferdelă cucuruz sfărâmat, care se va răscumpăra cu bani.

În filia **Toplița**, dela circa 76 familii câte una ferdelă cucuruz sfărâmat și folosința alor 7 jugăre fânaș precum și cimitirele ambelor comune.

Reflectanții la acest post sânt poștiți a-și trimite petițiile, provăzute cu documentele necesare, în termenul legal, oficiului protopopesc Băița și să se prezinte în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Băița, la 21 Iulie 1929.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Dumitru Secărea
protopop.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICȚIONAR

cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școli și particulari, de **E. Hodoș**. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**

Nr. 375/1929. (96) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II-a **Holbav**, protopopiatul Brân, se publică de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Tel. Român. Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.
2. Sesie parohială 7 jugăre cad. fânaș și pășune.
3. Cinci stânjini lemne de foc nefasonate, din pădurea comunală.
4. Dreptul de a-și mâna vitele în pășunea comunală ca oricare alt proprietar din comună.
5. Lei 1000 anual din fondul bisericii.
6. Stola uzitată în protopopiat și aprobată de preavenerabilul consiliu arhidiecezan Nr. 4549/929.

Ceice doresc a ocupa acest post, sânt invitați a-și înainta rugățile, însoțite de documentele cerute, subsemnatului oficiu protopopesc în **Bran** în termenul arătat.

Pentru a face cunoștință cu poporul candidații se pot prezenta ori când în comună.

Holbav, la 27 Iunie 1929.

Oficiul protopresbiterial al Branului în înțelegere cu consiliul parohial.

George Babeș
adm. prot.

(103) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Noul-săsesc**, cu filia **Roandola**, protopresbiteratul Târnava-mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Venitele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat.

2. 8 jugăre pământ, parte arător și parte fânaș, sesiunea veche, care se va întregi la 14 jugăre, eventual mai mult, prin reforma agrară; iar în filia **Roandola** 5 jugăre 800 stj. pământ, puțin arător, mai mult fânaș, primit definitiv prin reforma agrară.

3. Dela fiecare familie, câte una ferdelă porumb, iar dela văduvi pe jumătate.

4. 4 stânjini lemne de foc din pădurea bisericii, pe cari le vor tăia și aduce gata parohienii în curtea parohială.

5. Stola uzitată.

6. Casă parohială, deplin corespunzătoare, cu toate supraedificatele economice, precum intravilanul vechi și nou, ca grădini de zarzavat. Casa va fi liberă la 1 Mai 1930.

7. Drept de pășune pentru 2 vite mari, conform uzului în comună.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererile de concurs oficiului protopopesc ortodox român Târnava-mare în **Biertan**, având a se prezenta în vreo Duminică sau sâmbătoare în parohie, pentru a face cunoștință cu poporul, a celebra și predica.

Biertan, la 15 Iulie 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român al Târnavei-mari, în înțelegere cu consiliul parohial din **Noul-săsesc**.

Nicolae Gheaja
adm prot.

(105) 1—2

Publicațiune

Pentru darea în întreprindere, a zidirii sfintei biserici ortodoxe române din **Hașdat**, se publică licițatie cu oferte închise și sigilate pe ziua de 26 Octomvrie 1929 ora 4 p. m.

Licițatia se va ținea în localul școlii primare din **Hașdat**.

1. Planul, devizul de spese și condițiunile generale se pot vedea la oficiul protopopesc din **Hunedoara**.

2. Concurenții vor înainta deodată cu ofertele închise și vadiul de 10% din prețul oferit.

3. Nu vor fi admiși la licițatie decât antreprenori diplomați.

4. Antreprenorul, căruia i se va da lucrarea, va restituți bisericii cheltuielile pentru compunerea planului și a devizului, aprobat de **Preaveneratul consiliu arh. ortodox român din Sibiu**.

5. Concurenții nu pot pretinde spese pentru participarea la licițatie. Consiliul parohial își rezervă dreptul a da lucrările acelu antreprenor, în care va avea mai mare încredere.

6. Actele licițatiei se aprobă de **Preaveneratul consiliu arh. din Sibiu**.

7. Lucrările vor începe numai în primăvara anului 1930.

Din ședința Consiliului parohial ținută la 9 Iunie 1929.

Consiliul parohial
ortodox român, **Hașdat**.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

(106) 1—1

Licițatiune

Consiliul parohial ortodox rom. din **Geoagiu-Băi** (Feredeu) dă în licițatiune publică minuendă edificarea bisericii, pe baza planului și devizului aprobat de **P. V. Consiliu arh.** prin ordinul dela 25 Iulie a. c. Nr. 6808. Licițatiunea se va ținea Duminică în 11 August a. c. ora 11 a. m. la fața locului. Oferenții vor depune un vadiu de 10%, dela suma de **Lei 500,000** în numerar sau hârtii de valoare. Planul și devizul se pot vedea la oficiul protopopesc ort. român din **Geoagiu** între orele 9—12, unde se vor da toate informațiunile.

Geoagiu-Băi, la 30 Iunie 1929.

Consiliul parohial.

Nr. 6212.

(90) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de **preot-predicator** la biserică catedrală din centrul mitropoliei noastre, se publică concurs cu termen de 45 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Dela viitorul predicator se cere a predica în biserică noastră catedrală în fiecare Duminică și sâmbătoare.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt 1600 lei lunar salar de bază plus accesoriile legale.

Cererile de concurs să se trimită Consiliului arhiepiscopiei ortodoxe române de **Alba-Iulia** și **Sibiu**, în Sibiu, în termenul deschis, dimpreună cu documentele necesare, și anume:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu de bacalaureat.
3. Absolutor teologic.
4. Testimoniu de licițatiune preoțească pentru parohii de clasa I.
5. Atestat de serviciu.
6. Alte eventuale documente recomandatoare.

7. Deodată cu cererea concursuală să prezenteze și 3 predici în scris, pentru diferite Dumineci și sâmbători în decursul anului, și în termenul deschis al concursului să predice odată în catedrală.

Sibiu, din ședința bisericească ținută la 9 Iulie 1929.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de **Alba Iulia** și **Sibiu**.

Nr. 1456/928

(97) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei dn cl II-a **Araci** (Arpătac), protopopiatul Sf. Gheorghe, se publică din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregire dela stat.
2. Casă parohială cu supraedificate.
3. Sesie parohială 22 $\frac{1}{2}$ jugăre.
4. Simbrie preoțească: una ferdelă (20 litri) porumb dela fiecare familie.
5. Stola obișnuită.

6. În caz că filia **Ariujd**, nu va fi recunoscută de stat ca parohie materă, vor fi și aci 14 jugăre sesie parohială.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt invitați să și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare, în termen, subsemnatului oficiu și să se prezinte în vreo Duminică sau sâmbătoare în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși, spre a celebra, respective a cânta și a cuvânta.

Sf. Gheorghe, la 30 Oct. 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român

Sf. Gheorghe.
Aurel Niștor
protopop.